

Burgemeester en wethouders

Datum 9 april 2024

Onderwerp

Onderzoek financiële situatie openluchtwembaden De Wolden

Wij willen

Een extern onderzoek laten uitvoeren naar de financiële situatie en operationele kosten voor de drie geprivatiseerde openluchtwembaden in gemeente De Wolden voor de komende 10 jaar.

Wij besluiten

1. Een extern bureau in te schakelen voor het uitvoeren van een onderzoek naar de huidige en toekomstige financiële positie van de geprivatiseerde openluchtwembaden.
2. De gemeenteraad middels bijgevoegd raadsvoorstel voor te stellen om €25.000 voor 2024 beschikbaar te stellen voor het onderzoek.
3. De raad voor te stellen om de financiële consequenties te verwerken via begrotingswijziging 4-2024 en te dekken uit de algemene middelen.

Want

1.1 Stijgende kosten

De zwembaden zijn de afgelopen jaren geconfronteerd met aanzienlijke stijgingen in kosten, waaronder energie, personeel en onderhoud.

1.2 Afname financiële reserves

De jaarrekeningen van de zwembaden vertonen de afgelopen jaren negatieve resultaten. Momenteel beschikken twee van de drie zwembaden nog over voldoende eigen reserves en voorzieningen voor onderhoud, maar deze zijn voor de komende jaren niet toereikend om aan de jaarlijkse tekorten te dekken.

1.3 Afstemming

Tijdens recente werkbezoeken hebben de stichtingen van de openluchtwembaden benadrukt dat investeringen en onderhoud essentieel zijn om voldoende bezoekers te blijven trekken. Tijdens de gezamenlijke overleggen is door de stichtingen van de drie zwembaden aangegeven dat zij zich ernstig zorgen maken over het voortbestaan.

1.4 Financiële doorkijk

Het is noodzakelijk om te onderzoeken of de huidige exploitatie- en schoolzwemmen subsidies moeten worden herzien naar het huidige kostenniveau waarmee de zwembaden geconfronteerd worden. Onderzoek moet inzicht verschaffen in de toekomstige financiële behoeften en operationele kosten voor de lange termijn.

Maar

1. Uit het onderzoek kunnen (financiële) adviezen naar voren komen, waardoor de huidige jaarlijkse subsidies voor exploitatie- en schoolzwemmen moeten worden herzien om de continuïteit van de openluchtwembaden te kunnen garanderen.

2. Naast het mogelijke onderzoek kan de financiële situatie op korte termijn dusdanig worden dat één van de zwembaden wellicht eerder om financiële ondersteuning moet vragen

Achtergrond

In gemeente De Wolden zijn drie openluchtwzembaden gevestigd.

1. De Slenken in De Wijk
2. De Waterlelie in Zuidwolde
3. Zwembad Ruinen

Deze zwembaden waren eigendom van gemeente De Wolden maar zijn in 2014 en 2017 verzelfstandigd.

Zwembad Ruinen moest wellicht gesloten worden door bezuinigingen. De inwoners en lokale ondernemers hebben in 2013 een actie opgezet om het zwembad open te houden. Op 1 maart 2014 is het zwembad overgedragen van de gemeente naar Stichting Zwembad Ruinen. Destijds zijn er afspraken gemaakt met het zwembad over de hoogte van de exploitatiesubsidie en de eenmalige bijdrage voor onderhoud.

Zwembad De Slenken en De Waterlelie zijn per 1 januari 2017 verzelfstandigd.

Voorafgaand aan deze verzelfstandiging moesten de zwembaden plannen indienen over hoe zij als organisatie na een verzelfstandiging het zwembad zouden exploiteren. Met de gemeente is destijds afgesproken welke exploitatiesubsidie men zou krijgen. Naast de exploitatiesubsidie ontvangen de drie baden ook een subsidie voor het geven van schoolzwemmen.

Financiële situatie

De zwembaden hebben alle drie een voorziening of reserve voor onderhoud. Hier storten ze jaarlijks een bedrag in. Van deze voorziening of reserve wordt een gedeelte van het onderhoud betaald. Daarnaast beschikken de zwembaden over een eigen reserve. Als het zwembad een positief resultaat heeft behaald wordt dit toegevoegd aan de algemene reserve. In het geval dat het zwembad een verlies heeft gehad wordt het verlies gecompenseerd met de eigen reserve.

Sinds de verzelfstandiging van de twee zwembaden in 2017 zijn de exploitatiesubsidies ongewijzigd gebleven. Voor het komende seizoen/jaar (2024) zijn de exploitatiesubsidies en de bijdragen voor het schoolzwemmen eenmalig met 3,1% geïndexeerd. Zoals eerder aangegeven, betreft dit de eerste verhoging sinds de verzelfstandiging van de laatste twee zwembaden in 2017. Het is echter belangrijk op te merken dat deze indexering de bestaande tekorten niet zal kunnen oplossen.

De financiële gevolgen zijn

De kosten voor het extern onderzoek worden geschat op €25.000,-. Deze kosten zijn niet begroot. De gemeenteraad zal via bijgevoegd voorstel gevraagd worden om eenmalig € 25.000,- beschikbaar te stellen in 2024 en de begroting hierop te wijzigen. Het onderzoek zelf zal moeten uitwijzen welke eventuele financiële gevolgen dan wel aanbevelingen dit met zich mee zal brengen.

Alternatieven

Door geen onderzoek uit te voeren, blijft het onduidelijk met welke (financiële) uitdagingen de zwembaden te maken krijgen. Hierdoor is het waarschijnlijk dat de stichtingen jaarlijks zullen terugkomen met verzoeken naar incidentele subsidies, boven op de jaarlijkse exploitatie en- schoolzwemmensubsidie. Bovendien bestaat het risico dat de openluchtwzembaden gedwongen worden te sluiten vanwege financiële tekorten.

Participatie

Met de drie zwembaden vindt jaarlijks een gezamenlijk overleg plaats, waarbij ook locatiebezoeken worden afgelegd. Tijdens deze ontmoetingen hebben zij hun steun uitgesproken voor het voorstel tot een extern onderzoek en zullen zij worden betrokken bij het gehele proces.

Communicatie

De zwembaden worden meegenomen in het proces. Besluitvorming van het college wordt openbaar via besluitenlijst. En het raadsvoorstel wordt gemaakt openbaar via het raadsinformatiesysteem.

Bijlagen

- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit
- Begrotingswijziging 4-2024